

Rautatiealan sääntelyelin valvoo markkinoiden tasapuolisuutta

Rautatiealan sääntelyelin huolehtii, että alan toimijoita kohdellaan syrjimättömästi ja tasapuolisesti

Rautatiealan sääntelyelin on perustettu jokaiseen EU:n jäsenvaltioon ja sen tehtävänä on huolehtia markkinoiden toimivuudesta ja siitä, että alan toimijoita kohdellaan tasapuolisesti ja syrjimättömästi. Sääntelyelin on rautatieyrityksistä ja rataverkon haltijoista riippumaton valitus- ja valvontaelin, joka ratkaisee asioita sille toimitettujen valitusten perusteella sekä omasta aloitteestaan.

Sääntelyelimen rooli on keskeinen markkinoiden avautuessa kilpailulle. Toimivat markkinat hyödyttävät pitkällä tähtäimellä koko sektoria ja ennen kaikkea suomalaista elinkeinoelämää ja yhteiskuntaa. Suomessa tavaraliikenne avattiin kilpailulle vuonna 2007. Henkilöliikenteen kilpailun avaamista on selvitetty liikenne- ja viestintäministeriön toimesta. Keskeisiä kilpailuun vaikuttavia tekijöitä ovat lupa-prosesseissa tarvittavan osaamisen, kaluston, koulutetun henkilöstön, rautatiepalvelujen, konsultoinnin sekä ratakapasiteettiin liittyvät kysymykset.

Suomessa sääntelyelimenä toimii Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi. Muiden jäsenvaltioiden yhteystiedot löytyvät Euroopan komission liikenteen pääosaston verkkopalvelusta (<http://ec.europa.eu/transport/rail/market>). Trafi osallistuu Euroopan komission vetämiin sääntelyelintyöryhmiin.

Sääntelyelimen tehtäväkenttä

Sääntelyelimen tehtäväkenttään kuuluvat erityisesti:

- **Rautatiepalvelujen saatavuus ja hinnoittelu.** Rataverkon haltijat ja toiset rautatieyritykset ovat tietyin edellytyksin velvollisia tarjoamaan rautatiekäyttöpalveluja ja koulutuspalveluja toisille toimijoille (palveluvelvoite). Sääntelyelin valvoo palveluvelvoitteen toteutumista sekä palvelujen hinnoittelua.
- **Ratakapasiteetinjakoon ja verkkoselostukseen liittyvät kysymykset.** Rataverkon haltija päättää ratakapasiteetin jakamisesta. Verkkoselostuksessa kuvataan monia tärkeitä tietoja ratakapasiteetin hakijoita varten. Tiedot perustuvat rautatielakiin ja Euroopan parlamentin ja neuvoston antamaan direktiiviin. Sääntelyelin valvoo kapasiteetin jakoa ja lainsäädännöllisten velvoitteiden noudattamista.
- **Radan käytöstä perittävät maksut ja niiden hinnoittelu.** Rataverkon haltija perii ratamaksua rautatieliikenteen harjoittajilta. Sääntelyelin valvoo, että maksua peritään tasapuolisesti ja syrjimättä ja että perimisessä noudatetaan lainsäädäntöä.
- **Muut syrjimättömyyteen ja tasapuolisuuteen vaikuttavat toimijoiden toimenpiteet.**

Mikä taho voi saattaa asian käsiteltäväksi?

Sääntelyelimelle voivat valittaa kaikki alan toimijat, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta erimielisyyden kohteena oleva asia koskee. Yksityiset henkilöt eivät voi valittaa sääntelyelimelle.

Sääntelyelimen yhteystiedot

Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi

Sääntelyelin

PL 320

00101 Helsinki

Puhelin: 020 618 500

Sähköposti: railregulator@trafi.fi

(vireille saattaminen: kirjaamo@trafi.fi)

www.trafi.fi

Keskeinen lainsäädäntö

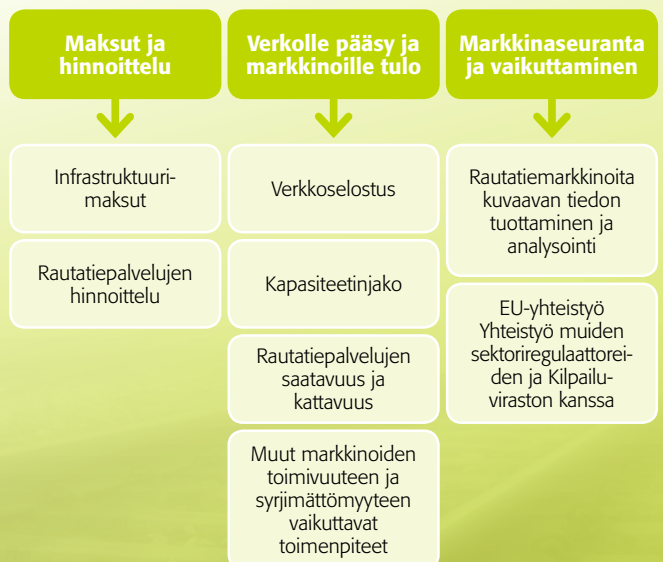
Rautatielaki (555/2006)

Valtioneuvoston asetus Rautatieliikenteen harjoittajille tarjottavista palveluista (1059/2007)

Valtioneuvoston asetus Rautatieliikenteen aikataulukaudesta ja ratakapasiteetin jakamisesta (751/2006)

Direktiivi 2001/14/EY

Sääntelyelintoiminnan ydinalueet

Liikenteen turvallisuusvirasto

PL 320, 00101 Helsinki

Puhelin 020 618 500, faksi 020 618 5095

kirjaamo@trafi.fi

www.trafi.fi

Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi vastaa liikennejärjestelmän sääntely- ja valvontatehtävistä, kehittää aktiivisesti liikennejärjestelmän turvallisuutta ja edistää liikenteen ympäristöystävällisyyttä.